

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

אורי קלינג (מורה חדש)
עמנו יומי פולחני כשם שהחוננים
העורכת ד"ר ג. מרטון
העורך האחראי דוד קין
המחיר כורה חדש בע"מ ח"א הגנ"ב
שנה הדיסטריקט
EVTENEDIK EVFOLYAM
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Fotószerkesztő: SCHON DEZSO
Kiadó: Mizrach Ghadas Ltd., Tel-Aviv
Hángyev 7. - POB 831.
Telefon: 30911.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: יוסי הערר הראשון
Dr. MARTON ERNO יו"ר א. מרטון ז"ל

Aba Even az UNO közgyűlésén vázolja a béke alapvonalait

Nem nyújt be területi rendezésre vonatkozó részletes tervet — A külügyminiszter tanácskozott Dean Ruskkal és U Tantal — Jarring újabb közvetít — Izraelnek nem kell négyhatalmi garancia

Aba Even külügyminiszter tegnap New Yorkban találkozott U Tant föltitkárral, azután pedig (izraeli idő szerint este 11-kor) Dean Rusk amerikai külügyminiszterrel és a Szovjetunió központi bizottságának magasrangú hivatalnokával. A külügyminiszter megfogalmazta, hogy az UNO-közgyűlésen részletes béketervet kívánna előterjeszteni, de leszögezte, hogy beszéde magában foglalja Izrael elképzelését a közelkeleti béke alapvonalairól, a határkérdés említése nélkül, mert ezzel a kérdéssel majd a béke tárgyalások keretében kell foglalkozni. Aba Even ma reggel találkozott dr. Gunnar Jarringgal is és ezután talán majd sor kerül egy fontos találkozásra Jarring közvetítésével.

várható állásfoglalásáról. A 125 tagállamból álló világ-szervezetben jelenleg — mon-

EVEN
Területekről nincs szó

Mértékadó jeruzsálemi körök egyidejűleg nyilatkoztak az UNO közgyűlés problémáiról, annak napirendjéről és a közelkeleti helyzetben

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). — Aba Even külügyminiszter az UNO közgyűlésen elmondandó beszédeben Izrael béketervének alapelveit fogja előadni, amellyel azonban, hogy területi kérdéseket érintene. A világ-szervező találkozásait előzőleg Aba Even tegnap este a Kól Jiszráel hangos híradójának adott nyilatkozatában egyértelműen kijelentette, hogy beárazóban a határok kérdésével nem fog foglalkozni. Fel fogja vetni ezzel szemben azokat az elvi alapokat, melyek Izraelt a béke való területeiben vezetik.

A külügyminiszter nyilatkozatában újabb elutasította a Szovjetunió által Amerikához eljuttatott rendezési tervet, amelyről ironikusan kijelentette, hogy az se nem új, se nem tiszta és legkevésbé béketerve. Leszögezte Even azt is, hogy Izrael nem kéri a négy nagyhatalom garanciáját, s legkevésbé a Szovjetunió garanciáját.

határai kérdésében. Hogy mit jelent a szovjet garancia, arra jellemző — mondotta — Even — a csehszlovákiai bevonulás, amelyet a Szovjetunió vezetői azzal igyekeznek indokolni, hogy a prágai kormányok adott garancia értelmében tették meg lépéseiket.

Aba Even a Kól Jiszráel munkatársának kérdésére válaszolva kijelentette, hogy dr. Jarring nyilván felújítja erőfeszítését annak érdekében, hogy megbeszélésekre hozza össze Izraelt valamelyik arab állammal, de még nem tudja, hogy Jarring milyen módon akarja ezt végrehajtani.

A most összeült és jom kipur napján megnyíló UNO-közgyűlésről és általában a világszervezet jelenlegi helyzetéről lesújtó véleménye van Evennek. Az UNO képtelen a világ jelentős problémáinak megoldásához aktívan hozzájárulni. Even telefonon közvetített nyilatkozatát mintegy két órával azelőtt mondta el, hogy Dean Rusk amerikai külügyminiszterrel találkozott volna.

GÁZBAN ROBBANÓANYAGOT DOBTAK EGY KATONAI PÁNCÉLKOCSIRA

Két katonának megsebesült

— AZ UJ KELET KATONAI TUDÓSÍTÓJÁTÓL —

Tegnap este 8 óra 20 perckor robbanóanyagot dobtak az egyik gázai házból a hadsereg páncélcsojájára. A robbanás következtében két katonának megsebesült. A páncélcsoji legénységét tüzet adott le a támadó iránnyá. A biztonsági erők lezárták a közteret a terop átfésülése és a tettes kézrekerítése végett. A biztonsági hatóságok az esti órákban letartóztattak néhány gyanúsítottat. A gázai központi pácetér környékén életbe léptetett kijárási tilalom lapzártakor még érvényben volt.

BUDAPESTEN MEGNYÍLT A KOMMUNISTA ELŐKÉSZÍTŐ KONFERENCIA

Budapest, (UPI, Reuter). A Gellért-szállóban, amelyet már egy hét előtt kiürítettek és lezárták, tegnap délutánig 46 kommunista párt delegációi gyűltek össze az úgynevezett előkészítő értekezletre, amelynek az a feladata, hogy a november 25-ikére tervezett moszkvai kommunista világkonferenciát létrehozza. A 88 kommunista párt közül 50-et hívtak meg erre az újabb budapesti előkészítő értekezletre.

pur napján megnyíló UNO-közgyűlésről és általában a világszervezet jelenlegi helyzetéről lesújtó véleménye van Evennek. Az UNO képtelen a világ jelentős problémáinak megoldásához aktívan hozzájárulni. Even telefonon közvetített nyilatkozatát mintegy két órával azelőtt mondta el, hogy Dean Rusk amerikai külügyminiszterrel találkozott volna.

Mértékadó jeruzsálemi körök egyidejűleg nyilatkoztak az UNO közgyűlés problémáiról, annak napirendjéről és a közelkeleti helyzetben

Jom-kipurkor imádkoznak a Máchpélá barlangban

„Közölni jöttem a kormány határozatát és nem hozzájárulásukat kérem ehhez” — A chevoni muzulmán vezetők: „Vallási okokból ellenezük zsidók imádkozását a barlangban” — Kól Nidre ima lesz Ráchel sirjánál is

— AZ UJ KELET KATONAI TUDÓSÍTÓJÁTÓL —

Mose Dáján tábornok hadügyminiszter tegnap Chevronban járt és röviden közölte a helyi polgármesterrel, valamint a chevoni muzulmán vezetőkkel, hogy a kormány határozata értelmében az idén is megtartják jomkipurkor ünnepségeiket a Máchpélá barlangban a chevoni zsidó települők. Dáján közölte Mochammed Ali Dzsaabri sejk polgármesterrel és kíséretével, hogy

a jom-kipur imádkozás ugyanolyan módon és mértékben fog végbemenni, mint tavaly. Az év többi napjában pedig a zsidók látogatást tehetnek a Máchpélá barlangban azon órákban, amelyekre erre kijelölték a tavaly augusztusban létrejött és aláírt egyezményben.

Dáján hadügyminiszter, aki a chevoni katonai kormányzó irodájában fogadta Dzsaabri polgármestert és a helyi muzulmán vallási vezetőket, nem bocsátkozott vitába a chevoni arab vezetőkkel. A hadügyminiszter miután meghallgatta a muzulmán vezetők megjegyzéseit és tudomásul vette, hogy ezek a vallási személyiségek „kizárólag vallási okokból kénytelenek ellenezni zsidók imádkozását a barlangban”, így felelt nekik:

— Nem jöttem vitakozni önökkel. Azért jöttem, hogy közölni önökkel az izraeli kormány határozatát, miszerint jom kipurkor ájtatoskodás lesz a Máchpélá barlangban. Ez közlemény részéről és nem kérés, hogy önök ehhez hozzájáruljanak. Mose Dáján a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a ha-

Novemberben újabb szűkkörü tanácskozás a „milliomosok konferenciájának” vezetőivel

November elején ülnek össze Jeruzsálemben a külföldi pénzemberek Izrael vezetőivel

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Lévi Eskol miniszterelnök néhány hét múlva újabb gazdasági értekezletre hívja meg Jeruzsálemben a legutóbbi nagy gazdasági konferencia mintegy husz vezető személyiségeket. Ezen az újabb összejövetelen tanulmányozni fogják mely mértékben kerültek megvalósításra azok a gazdasági tervek, befektetések, üzemalapisások és racionalizálások, amelyeket az első nagy gazdasági konferencia határozott el. Az Amerikából és Amerikából jövő zsidó gazdasági személyiségekkel és szakértőkkel Eskol ezenkívül újabb gazdasági terveket is meg fog beszélni.

A november elején megtartandó találkozón a többi között Edmond de Rothschild báró és Francois Ferrer vesznek részt Franciaországból, míg Amerikából Victor Curter és Sam Rottberg jön. Az angliai zsidó pénzügyészeket lord Sief, Sir Sigmund

Warburg és Sir Isaac Wolfson vezetik. Olaszországból meghívták Astora Méirt, Braziliából Jiszráel Kalbint és három más latin-amerikai országban élő zsidó pénzembert.

Dr. Cvi Dimmstein pénzügyi alminiszter a készülő tanácskozásról szólva kijelentette, hogy az elmúlt évben majdnem megkétszereződtek a beruházások a 1967 évi befektetésekkel összehasonlítva. A világ zsidósága és az üzleti világ vezető személyiségei továbbra is messzeszemenő hajlandóságot tanúsítanak izraeli investíciók eszközésére.

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet jelentése szerint mára kellemes, hűvös időjárás várható. Mai maximális hőmérsékletek: Tel-Aviv 28, Haifa 26, Naharia 27, Ludd 29, Beer-Séva 29, Ejlát 32 fok.

Életbe lépett az újrendszerű öregségi járulék

Tavaly 23.000 személy kapott öregségi járulékot a népjóléti minisztériumtól — Ezentul a nemzeti társadalombiztosító intézet folyósítja ezt a különleges öregségi segélyt

Elmondotta, hogy a napokban mind a 23.000 jogosult, aki eddig ebből a különleges öregségi segélyalapról havi juttatásban részesült, személyes levelet kapott a népjóléti minisztériumtól. A levélben a miniszter áttekinti az öregségi segélyalap fejlődésének történetét és az abból végrehajtott akciókat. Ugyancsak ismerteti levélben a miniszter azokat a változásokat, amelyek októbertől kezdődően lépnek életbe az öregségi segély újfajta kiutalási módszerének a meghonosításával.

A különleges öregségi segélyben részesülők továbbra is biztosítottak majd a Kupát Cholim betegpénztárában és ennek a betegbiztosítási költségnek a fedezésére a havi járulékból levonnak 3.30 fontot.

GYOMORÉGÉS ELLEN «ALZAREVET»
TARO
KAPHATO MINDEN GYOGYSZERTARBAN

KÉZITÁSKÁK
exkluzív modellek, bőrből és skayból, aktatáskák, kesztyűk, úti felszerelések, eredeti ajándéktárgyak turistáknak, csak a megbízható üzletben, készítői árákon.
ARNÁKÉJ FEINER
TEL-AVIV, Dizengoff 167.
גביר חתומה סובה

Drága szeretett férjem, édesapám, unokaöcsém, vőnk, rokonunk
SLOMO FRIEDMANN RENDORTISZT
יעקב בן-ציון fia
Bánifihunyad — Haifa
hirtelen itthagyt bennünket. Földi maradványait ma, erev jom-kipurkor, kedden d.e. helyezük örök nyugalomra. Külön autóbussz indul d.e. 9.30-kor Kirját-Eliezer, Joáv-u. 29., sz. alól, a Rámbám kórház érintésével, a Haifa, Kármel-parti temetőbe.
Gyászolják, a Friedmann, Groszmann és Jägendorf családok

HIREK

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
HAVONTA 9.40 IL.
Tel-Aviv, POB. 831.
Postabank 4444.
HAIFA:
Grönbberger,
Shapira 13, tel. 62453
Telefon, éjjel: 527010
Jeruzsálem:
Erdős, telefon 24723
délután 4-6 közt.
London:
Korea utca 12, vagy
Jánó-u. 12. (Binján Gád)
Telefon: 26046.

— A közbeszó jom kipur miatt az Új Kelet következő száma esütörtök reggel, október 3-án jelenik meg.
* Az Aranykor Klub vezetősége és tagjai, a hét éven keresztül áldásos munkát végző elnökeinek, Smuel Ben Cvinek és nejeinek, Rózsának, Löwenberg Jenő, Guttmann Armin.

Az ünnepek élvezet egy jó könyv. Sorsolás nélkül kapja minden előfizető az 1969 évi napiért.
László kölcson-könyvtár
HAIFA, HECHELUC 5
A hatnapos háború, 20 éves Izrael; El Cohen — kultúrális kiadvány.

— Ben Gurion születésnapja. Szukot félünnep, október 8-án innepük meg a Szék Bekér-tanítványok. Dávid Ben Gurion volt miniszterelnök 82. születésnapját. A születésnap tulajdonképpen ünnepek sorozatából áll, amelyek keretében — többek között — vendéglátást tartanak a különböző ifjúsági Biblia-tudományi versenyek 15 győztesét.

Amerikai óriásárcirkáló Vietnámban
Szaigon (Reuter, AFP). — A világ legnagyobb árcirkálóját, az 56 000 tonnás New Jerseyt tegnap első ízben avatkozták bele ténylegesen a vietnámi háborúba és 25 kilométer távolságból ágyútűz alá vették a demilitarizált zónában fekvő célpontokat. A hatalmas árcirkáló, amelyet évekig tartó ténylegesség után nemrég 21,5 millió dollár költséggel átépítettek, most 410 milliméter kaliberű óriási ágyúkkal van felszerelve. Kilenc ilyen ágyúja van, amelyek több, mint 30 kilométer távolságra lőhetnek ki a másfél tonna súlyú lövedéket. A hajó tegnap a demilitarizált zónát kettészelző Ban-Hai folyó torkolatának közeléből kilőtt 6 óriásárcirkálóval ellátott 6 ágyúval a vietnámi leszerelt, megsemmisített három buaker és négy gépfegyverállást.

Szukot félünnepén nyílik a „Tabira” bélyegkiállítás
Szukot félünnepén tartják meg a jeruzsálemi Binján Hámában a „Tabira” nemzetközi bélyegkiállítást, amelynek keretében 13 különböző rendezőnyit készítettek elő. A megnyitási ünnepségen részt vesz Jóságú postaiügyi miniszter és Wolke jeruzsálemi polgármester, valamint 100-ból származó helyi és külföldi meghívott. A kedden, október 8-án megrendezésre kerülő megnyitót követően a rákövetkező hét végéig, esütörtökig bejárólag különböző országok napját tartják a bélyegkiállítás, amely naponta délelőtt 10-től este 8-ig áll nyitva a közönség számára. Pénteken és szombat Torá előestéjén és szombat este 3-ig, délelőtt 10-től délután 3-ig, míg Torá kimenetelének estején 7 órától éjjel 11-ig, látogathat el a közönség a nagyszabású bélyegkiállításra.

— Csökkentik a vámot. A pénzügyminisztérium közölte, hogy máától, keddtől kezdve, átlag 15 százalékkal csökkentik több, mint 300 fogyasztási cikkre kivetett vámot. Általában azokról a cikkekről van szó, amelyeknek vámjá jelenleg több mint 35 százalék.

— Szerkesztői üzenet: — Schwartzé, Náfáli Evának levele van a szerkesztőségben. Átvehető Továnál, az Új Kelet titkárságban.

ROMÁNIAI ajándékosomagokba **SZIFOC KABÁTOT**, **RUHAT, FEHERNEMŰT** stb. gyári áron vásároljon **HAIFAN, „ANGROTEX” DVORA UTCA 2.** Hecháluc-sarok

— Jó szöveg számítások a citrustermelők. Mordecháj Mállef szolgálaton kívüli tábornok, a citrustermelés értékesítő tanács vezérigazgatója holnap reggel Londonba repül, ahonnan néhány más európai városba folytatja útját, hogy a közelgő szezon alkalmából tárgyalásokat folytasson az izraeli citrustermelés elhelyezésével kapcsolatban. Távozásá előtt Mállef kijelentette Luddon, hogy a prognózisok szerint az idei szezon igen jónak ígérkezik. Az első gyümölcszáróanyag, amely 35 ezer ládból áll, kedden reggel indítják útnak Franciaországba.

AZ ÖSZI KÖNYVUDONSÁGOK megérkeztek a **TARBUT-hoz** Nyitva reggel 9-től este 7-ig. **Tel-Aviv, Hásáron u. 21.** Tácháná Merkáit

— Tűz a Keset kelmefestő gyárában. Vasárnap este hatalmas tűz ütött ki a rámtágnál Keset kelmefestő és vegyészeti gyárában. A tűzoltóság öt gépkocsival vonult ki és csak három órai megfeszített munka után sikerült a lángok továbbterjedését megakadályozni. A tűz okát és a kárt még nem állapították meg. A tűzoltók sikeres beavatkozása nyomán a gyár egyes részlegeit nem érte kár.

ABIE NÁTAN UTBAN VAN BIAFRA FELÉ
Huszonhét tonnas segélyküldeményt visz Amerikából — Nigéria védelmet ígér a Vöröskeresztnek

New York (Reuter). — A Vöröskereszt szeptemberben egy négy motoros utasszállító géppel tegnap New Yorkból Biafrába indult 27 tonna élelmiszert és gyógyszerrel, valamint Abie Nátánnal, aki személyesen kívánja ellátni a segélyt. A gép Amsterdamban is leszáll, majd Biafra felé veszi útját. Az amerikai Bné Brit és a Biafrai segélyező amerikai közéleti bizottság negyedmillió dollár adományt gyűjtött össze a 27 tonnas segélyszállítvány beszerzésére és a repülés pénztárára.
A Nemzetközi Vöröskereszt genfi szövegére tegnap kijelentette, hogy a biafrai gyerekek élelmiszeri állapota valamilyen javult és a halálo-

DRAGA FERJEM, EDESAPÁNK, NAGYAPÁNK
GÁRDOS LAJOS
Arad — Givátájim
70 - IKSZÜLETESNAPJÁRA
HOSSZU, BOLDOG ELETET KIVANUNK
EGESZSÉGBEN, 120-IG
FELESÉGE, GYERMEKEI, UNOKAI

VEVŐKÖZÖNSÉGÜNKNEK, ROKONAINKNAK, DOLGOZÓINKNAK, BARÁTAINKNAK AZ ORSZÁGBAN ÉS KÜLFÖLDÖN ÉS IZRAEL EGÉSZ NÉPEINEK KIVANUNK
גבר חתימה
Landesmann Blanka és Eli
„JGATCHEM”
HAIFA, Hecháluc-u. 10.

„HADASH” KÖNYVTÁR
T.-A., Nesz-Cioná u. 4.

— Új kórház a krónikus betegek számára. Haifai magánorvosok csoportja szanatóriumot épít krónikus betegek számára Migdal Háékben. Az egészségügyi intézményben először 50 beteg számára lesz hely, később, a kibővítés után, 100 krónikus beteget gondoznak, illetve gyógyítanak majd itt.

— **„VÖRÖS LÁMPA”**
Csang Csing, aki Mao Ce Tung hítes felesége, a „Vörös lámpa” címen forradalmi operát írt. A kínai hírszolgálati iroda szerint az operátó dokumentum-filmet készítettek és már a közeljövőben vetíteni fogják — valószínűleg kötelező előadásban — Kína valamennyi moziában. A hivatalos jelentés hozzáfűzi még, hogy a „Vörös lámpa” a kínai proletár kultúrforradalom egyik győgszeméje.

— Megjött a Gyűjtőakció újabb küldöttsége. — Tegnap megérkezett a Gyűjtőakció amerikai ifjúsági küldöttségének újabb 63 tagú csoportja, hogy kétéltés látogatás keretében a helyszínen tanulmányozzák az ország szűkebb területét. A delegációban a Gyűjtőakció amerikai vezető személyiségeket, második generációját veszi részt, tehát olyanok, akiknek életkoruk 20 és 40 év között mozog. Ezek az ifjabb közeletti személyiségek, akik élvonalbeli szerepet visznek a különböző amerikai városokban folyó gyűjtőakció tevékenységében, 20 nagy városi centrumot képviselnek. A küldöttség élén Robert Max Schrayner (Chicago) áll.

— **MEGTÁMADTAK A HOTELPORTAST**
A hétéves virradó éjszaka hajnali 3 órakor két bandita megtámadta a tel-avivi Bristol szálloda éjszakai portását, hogy kirabolják, de az revolvert rántott és megfutamította támadót.
Arje Goldberg (50), aki a hotel halljában egy rekámién aludt, hirtelen arra ébredt, hogy két ismeretlen férfi rohant be a hotelbe és éles tárggyal fejebeverték. Annak ellenére, hogy a vendégek fogaadásával megbizott Arje Goldberg megsebesült, nem vesztette el lélekjelenlétét és revolvert rántott. A támadók futásnak eredtek, de Goldberg üldözöbe vette őket. Fajsebe ellenére a levegőbe lövöldözve rohant utánuk. A két banditának sikerült elmenekülnie. Goldberget a Hadasszba szállították, ahonnan közölték, hogy állapota nem ad aggodalomra okot.

— Beoltják az elemistákat. Az egészségügyi hatóságok közölték, hogy a jelenlegi tanévben milyen védőoltásokat kapnak az elemi iskolások. Az első elemistákat tetanusz és diftéria ellen oltják el, hetedik elemisták a tüdővész ellen oltásokon kívül „ellenorv” injekciót kapnak. A nyolcadikosok ugyancsak tetanusz védőoltásban részesülnek. Azok a szülők, akik valamilyen okból ellenzik gyerekek védőoltását, öt nappal előzőleg kötelesek ezt írásban bejelenteni.

* Aranykor Klub. Előzetes jelentés! Október 9-én, kedden este 8 órakor Krémer Jenő a Kis Ohelben vetített, képes előadást tart — film-bemutatóval Ázsia szépségeiről és rejtelmeiről. Belépődíj 1.50 font.

— Kóponyát találtak. A bát-jáni és a choloni rendőrség csütörtök óta lázasan keresi azt a holttestet, amelynek kóponyáját nylon-zacskóban csomagolva, egy szennyvíz csatornában találták meg. A rejtélyes ügy a véletlen folyamán került napvilágra. A rendőrök ifjú önkéntesekkel együttműködve keresték egy négy és fél éves kisgyermek, aki nyomtalanul eltűnt szülei lakásáról. A gyereket később épen és egészségesen megtalálták a Rámát-Hánász és a Rámát József közötti homokbuckákban. Az emésztőgyökörök vizsgálata során egy fű taláta meg a kóponyát, amelyről megállapították, hogy egy 18-25 év körüli férfi, akinek halála kettő és hét hónap között állhatott be.

— **Kiosztották a rámtágnál irodalmi díjakat.** Vasárnap nyújtották át a rámtágnál Bét Házráchban a város szépirodalmi és zsidóság-bülséleti díjakat. Az idei kitüntetettek között van dr. Mose Schwartz, Avraham B. Jehosua és Dvora Omer. A zsidóság-bülséleti irodalmi díjat dr. Schwartz a „Nyelv, mítosz, művészet” című művéért kapta, míg a szépirodalmi díjat A. B. Jehosuaúknak novella gyűjteményéért ítélték oda. Dvora Omer, a Nili hárszállító” és „Az apai ház első szülöttje” című regényéért kapta meg az ifjúsági irodalmi díjat, amelyet Avraham Krintzi polgármester és az Irózsátság képviselője nyújtott át a nyerteseknek.

— **Munkászinat a tel-avivi városban.** A tel-avivi városban ma, kedden, jom kipur előnapján nincs felmozgás, viszont a rendkívüli közszolgáltatások működnek. A tel-avivi tengerparton ma délután órák megsebzünk az élelmiszer-szolgáltatás és étel-kezelés, csütörtök reggelitől kezdve, csütörtök reggelitől kezdve a fűrészes. Az ünneppart (szerdán) a tengerpart mentőállomások zárva lesznek.

MEGTÁMADTAK A HOTELPORTAST
A hétéves virradó éjszaka hajnali 3 órakor két bandita megtámadta a tel-avivi Bristol szálloda éjszakai portását, hogy kirabolják, de az revolvert rántott és megfutamította támadót.
Arje Goldberg (50), aki a hotel halljában egy rekámién aludt, hirtelen arra ébredt, hogy két ismeretlen férfi rohant be a hotelbe és éles tárggyal fejebeverték. Annak ellenére, hogy a vendégek fogaadásával megbizott Arje Goldberg megsebesült, nem vesztette el lélekjelenlétét és revolvert rántott. A támadók futásnak eredtek, de Goldberg üldözöbe vette őket. Fajsebe ellenére a levegőbe lövöldözve rohant utánuk. A két banditának sikerült elmenekülnie. Goldberget a Hadasszba szállították, ahonnan közölték, hogy állapota nem ad aggodalomra okot.

Bemutkozott a Boeing-747

490 utast szállít majd a világ legnagyobb sugárhajtású gépe. Everett, Washington. — (UPI). A világ legnagyobb sugárhajtású személyszállító repülőgépe, a 490 utasra berendezett Boeing-747 tegnap mutatkozott be első ízben meghívott vendégek előtt. A 300 tonna súlyú hatalmas gép amelyet hátsó kormánylapátja átmenet magasságba emelkedik, tegnap kigördült a hangárból, de a repülőteraszínek csak a jövő év októberében kapják meg az első ilyen gépeket. Az izraeli El Al társaság is rendelt már ilyen hatalmas repülőgépet 20 millió dolláros áron. Eddig 153 ilyen Boeing gépet rendeltek. Az új repülőgépekben tíz utas ül majd egy más mellett egy sorban, azaz szalon áll az utasok rendelkezésére a felső emeleten, amelyet csigalépcsőre lehet elérni. A felső emeleten működik a mozgósítható is. Az ékezeset felvonón szállítják a repülőgép aljában elhelyezett konyhából. A hatalmas gép 16 keréken gördül a kifutópályára.

Ékszercsempészés címén vádat emeltek Málk Jerusálimi ellen

A többmillió font adósságra keveredett tel-avivi üzletasszony ügyének tárgyalása október végén kezdődik. A tel-avivi járásbírósgon megmozdították csempészett ékszereket találtak nála, aratrat Málk Jerusálimi üzletasszony ellen, akit csempészett ékszerek tartásával gyanúsítanak. Mint azt jelentették, Jerusálimi asszony többmillió fontra rúgó adósságra keveredett. A vádat szerint egy rendőrségi őrzőjárat ez év júniusában, tel-avivi Ben Jehuda és Bograsov utcák sarkán el fogta Málk Jerusálimi, akitnek társaságában egy Aháron Jiszráél (Borisz) nevű férfi volt. Amikor a férfit

Kereszténység-tudományi főiskola épül Bét Lechem környékén

Kereszténység-tudományi intézetet és főiskolát épít most a Jerusálemből Bét Lechembe vezető út mentén a Vatikán és az Indiana állam ban levő Notre Dame katolikus egyetem. Az elgondolás szerint ebben az intézetben, amelynek építése 2,5 millió dollárba kerül, katedrát kap majd a keresztény és a keresztény vallás iránti érdeklődő teológusai, beleértve a pravoszláv, a kopt és az anglikán felekezeteket. Az intézet létesítésének ötlete a néhai XIII. János pápától származik, de VI. Pál pápa is támogatja az építkezést. A Vatikán és az amerikai katolikus egyetem képviselője több mint két és fél évvel ezelőtt kezdték el az idevo-

A Labour nagygyűlése leszavazta Wilson bérrögzítő politikáját

Frank Cousins szakszervezeti vezető irányította a kormány elleni támadást. Blackpool (UPI, Reuter, AFP). — Az angol Munkáspárt évi nagygyűlése tegnap a kormány gazdasági politikájának elleni tüntetéssel kezdődött és röviddel ezután leszavazták Wilson bérrögzítési politikáját. Tüntető bányászok benyomultak a pártkongresszus megnyitójára, abban a pillanatban, amikor Jenny Lee elnököt egysegre szólította fel a munkásságot. A tüntetők, akik meggyerték a teremőröket, valamint a sajtófényképezőket, a kormányt azon határozata ellen tiltakoztak, hogy számos nem rentábilis szénbányát bezárnak. Miután a tüntetők békésen kivonultak és Roy Jenkins pénzügyminiszter beszámolót tartott a kormány gazdasági politikájáról, a kongress-

Összinté részvétünkkel fejezzük ki a **Stamler családnak** Kfár-Ata **az édesanya** **גברת** elhunytá feletti mély gyászában. **BÉT ELASTEX**

Az első Nixon: — Ujjabb unió és Egyiptom vadász-bonágyut kap. utban van reggeli számbizható hír.

A lap legolyan egy amelyet M két ország képviselője tesz meg, verilyelet tom több r és ágyút h nyit a hat elvezett, tel arra tek során egyrészt a közben rés Nixon a löt, Washi tott választóváltás irányuló Egyiptomból szovjetekről jelentette, zben az és a NATO vetésésein alapon m ügyet, me kibetett ke tevékenység újabb közö szölyét reg ebben a té

A jom
Ma délt

Az Ege stja, hogy eljusson ut zaterjen öt később fél kipur kime

Jeruzsálem fél 3 órakor galom és sz újul fel. M fél 6-tól k óráig bezár cal „szlop autóbusszok Hámenachol

Tel-Aviv mint Adov, Brenner, Ch Ludd, Risov vot és Rám kor indul az A Tel-Aviv 10 órakor, a Tuvia vonalé a Tel-Aviv vonalon fél má és Dorot tó vonalon gyed 1 órakor autóbussz. Cholban járata fél 3 a közlekedés Tel-Avivó vagyis Even lára, Kfár tanjára fél 3 utaló autób — Felső-Gál negyed egyk Zichron Ják órakor, a Te vonalon negy Aviv — Afu után 2 órakó só autóbussz. településekre dul az utaló Beér-Sévár indul az utol ruzsálembé é Hálhán a lom az egyes

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

A new-yorki Time:

Az oroszok 200 harci repülőgépet, 500 tankot és sokszáz ágyut szállítanak Egyiptomnak

Az első szállítmányok már utban vannak - Nixon: atomháború veszélye a Közelkeleten

Újabb nagyszabású fegyverigénylet jött létre a Szovjetunió és Egyiptom között. Ennek az igényletnek a keretében Egyiptom összesen 200 MIG-21 típusú és MIG-23 típusú vadász-bombázót, továbbá 500 tankot és többszáz ágyút kap. Ennek a fegyver-szállítmánynak egyrésze már utban van Port Száid és Alexandria felé - írja tegnap reggeli számában a Time amerikai folyóirat, amely megbízható hírforrásra hivatkozik.

A lap leszögezi, hogy egy olyan egyezményről van szó, amelyet Moszkvában írt alá a két ország magasrangú képviselője. A Time hozzátűsz még, hogy az új fegyverigénylet keretében Egyiptom több repülőgépet, tankot és ágyút kap, mint amennyit a hatnapos háborúban elvesztett, különös tekintettel arra, hogy a hadműveletek során elvesztett fegyveregységeit a Szovjetunió időközben részben pótolta.

Nixon amerikai elnöke, Washingtonban megtartott választási beszéde során szóváltotta az Egyiptomba irányuló fokozott fegyverszállítás problémáját. Az Egyiptomban irányuló legutóbbi szovjet fegyverküldeményekről szólva Nixon kijelentette, hogy: „Adott helyzetben az Egyesült Államok és a NATO-ba tömörült szövetségesek kötelessége alaposan megvizsgálni ezt az ügyet, mert nem nézhetik szembezzel az olyan tevékenységet, amely az újabb közelkeleti háború veszélyét rejti magában. Ha ebben a térségben újabb há-

ború törne ki, akkor fennáll az atomfegyverek használataának veszélye is, különös tekintettel arra, hogy az atomfegyverek fejlesztése térségben jelentős eredményeket értek el a világ különböző részeiben.

„A Közelkelet térségében az Atlanti Szövetség hangsúlyosa - állapította meg Nixon, majd hozzátette: nemcsak a koalíciós országok miatt, hanem azért is, mert itt van a Földközi-tengeri és az afrikai tevékenység kulcsa. Ezért létfontosságú van az Egyesült Államok és Nyugat-Európa számára.”

„Fennáll a közelkeleti atomháború kiterjedésének veszélye 3-4, esetleg öt éven belül, ha csak időközben nem sikerül az Egyesült Államok és a Szovjetunió képviselőinek a tárgyalászat mellett közös nevezőre jutni - mondta Nixon, majd így folytatta: A Közelkelettel kapcsolatos tárgyalásokat a Szovjetunióval a lehető legkorábban meg kell kezdeni.”

Nixon ezután kijelentette, hogy számos olyan hely van

ma a világon - beleértve a Közelkeletet is, amely szűkössé teszi, hogy a két nagyhatalom minél előbb leüljön a tárgyalóasztalhoz, mert máskülönben elkerülhetetlen lesz a konfrontáció, amely adott esetben atomháborúra vezethet a Közelkeleten.

Nixon ezután a Szovjetunió közelkeleti terjeszkedését elemelte és rámutatott arra, hogy ennek egyik eszköze az arab országok megerősítése által orosz befolyás.

Az amerikai elnökjelölt beszédének felét a közelkeleti problémának szentelte, viszont a fontossági sorrenddel kapcsolatos kérdésekre válaszul azt mondta, hogy mindenképpen a vietnámi kérdést kell megoldani. Második helyen áll a Szovjetunióval való rendszeres kapcsolat és csak a harmadik helyen foglalta el a közelkeleti kérdést. Nixon ezután elmagyarázta, hogy lényegében a három probléma szorosan összefügg.

Az amerikai elnökjelölt beszédének felét a közelkeleti problémának szentelte, viszont a fontossági sorrenddel kapcsolatos kérdésekre válaszul azt mondta, hogy mindenképpen a vietnámi kérdést kell megoldani. Második helyen áll a Szovjetunióval való rendszeres kapcsolat és csak a harmadik helyen foglalta el a közelkeleti kérdést. Nixon ezután elmagyarázta, hogy lényegében a három probléma szorosan összefügg.

Az ujságokból

Egyoldalú és felesleges határozat

(LAMERCHAV, a Kibuc Hámúschád lapja). - Szinte felesleges visszatérni arra, hogy a Biztonsági Tanács határozatának, miszerint kiküldött delegálnak a felszabadított területen élő lakosság helyzetének vizsgálatára - semmi humánus alapja sincs. Akinek nincs előítélete a felszabadított területen lakók helyzetével kapcsolatban - amely annyira foglalkoztatja a javaslat megszavazóit és támogatóit - az kizárólag Izráellel szembeni rosszdindulattól lát különböző nemzetközi tényezők részéről és a határozatot a szovjet-arab politikai offenzíva egy részének tekinti.

Az egész világ tudja, hogy Izráelnek semmi takargatnivalója sincs a Júdeában és Somronban és a gázai sávbán lakó arabokkal kapcsolatban. Ezekben a területeken bárki szabadon járhat-kehet, nincs titkolnivaló meg a Biztonsági Tanács tagállamainak képviselői előtt sem. Valójában Izráel soha nem elemelte bármiféle UNO-kiküldött látogatását a felszabadított területeken, csak azokat a szempontokat kifogásoljuk, amelyek jegyében ezt a személyiséget delegálni akarják.

Váltsuk meg a szorongatott helyzetben lévő arab zsidóságot

(HAJOM, a Gáchál lapja). - Az egész izráeli nép egységes álláspontját juttatja kifejezésre a kormány határozata, miszerint nem változtatja meg eddigi álláspontját és nem fog együttműködni az UNO kiküldöttjével, a felszabadított területeken lakó arabok helyzetének kivizsgálásával kapcsolatban. A szűzterületen élő zsidóság is osztozik Izráel népének aggodalmában, amellyel az arab országokban lakó, szorongatott helyzetben lévő zsidó testvéreink sorsát kísérik.

Izráelnek továbbra is kötelessége harcolni ezekért a zsidókért valamennyi nemzetközi fórumon, beleértve a Vöröskeresztet is, hogy ezek a nemzetközi tényezők kiküldjenek képviselőt a Földközi-tenger térségében és Libanonban élő zsidók helyzetének felülvizsgálására. Ezekben az országokban tízezer zsidó él szellemi, gazdasági és politikai elszigeteltségben és a helyi lakosság megfélemlítésében. Korlátozták emberi jogukat, megvonják megélhetési lehetőségeiket, megtiltják nekik, hogy elhagyják az országot, sőt korlátozták az ország területén való szabad közlekedésüket is. Csaknem naponta emelik ellenük az Izráel javára történő kémkedés gyanúját és a vádat csak akkor ejtik el, ha tekintélyes váltásdíjat fizetnek. Több arab országban még ma is bebörtönözve és koncentrációs táborokban tartanak zsidókat, akiket oda a hatnapos háború idején zártak be. Ezeket a megkínzott testvéreinket még a Nemzetközi Vöröskereszt képviselői sem kereshetik fel. Nem egyeztetünk bele abba, hogy az UNO figyelmen kívül hagyja az arab országokban élő zsidók helyzetét csakis azért, mert az érintett kormányok ezt ellenzik.

Jarring lemond?

(HACOFE, a Vallásos Nemzeti Párt lapja). - Izráelben nem kellett meglepetést az a hír, amely szerint Dr. Gunnar Jarring a lemondás gondolatával foglalkozik. Az arab országok és a mögöttük álló Szovjetunió eddig mindent megtekinttek ugyanis, hogy elgáncsolják a közelkeleti helyzet rendezésével, vagyis a békekötéssel kapcsolatos mindennemű erőfeszítést. Ugyanakkor a nyugati nagyhatalmak nem vetették latba minden befolyásukat, hogy az arabokat elmozdítsák makacs álláspontjukból.

Ha Jarring beváltja fenyegetését és jelentőségének benyújtása után visszahátrázza megbízatását, akkor ezt az arabok és az arab-barát elemek Izráel ellen használják fel. Segítségünkre lesz ebben U-Tant jelentése, amelyben Izráel tett felelőssé Jarring küldetésének kudarcáért, mert mi kitarunk a közvetlen tárgyalások mellett. Az arab propaganda harsonái alaposan feljutták U-Tant beszédének ezt a részét és az egész világ előtt úgy állítják be Izráelt, hogy az felelős Jarring kudarcáért.

Imádkozás a Máchpélá-barlangban

(HAMODIA, az Agudát Jisráél lapja). - Már hetek óta folyik az értelmetlen vita a Máchpélá-barlangban történő ros hásonái és jom kipurimi istentiszteletek miatt. Mose Dáján hadügyminiszter tegnap látogatást tett Chevronban, hogy a helybeli mohamedánus vezetőkkel személyesen rendezze ezt a kérdést, amely lehetővé teszi, hogy a zsidók osztyák sirjainál imádkozhassanak jom kipur napján. Chevron felszabadítása után a zsidók százai keresték fel a Máchpélá-barlangját, ahol szent áthittal imádkoztak és a helyi lakosság körében senki sem mert szót említeni ellenük. Mindenki természetesen találta, hogy a zsidók énekkel és a jogukkal, amelyet csak az átmeneti körülmények miatt nem tudtak alkalmazni.

Béketervezés nélkül

(DAVAR, a Híszadru lapja). - A Szovjetunió által felvetett közelkeleti béketervezetben nyoma sincs az olyan javaslatoknak, amelyek az igaz béke ügyét szolgálják. Márcsak azért sincs, mert a Szovjetunió jól tudja, hogy az arabok ellenzik a békekötést. Azt viszont az araboknak és a Szovjetunióknak, valamint minden más érdekeltnek a Közelkeleten tudni kell, hogy békekötés nélkül nem lehet megoldani a válságot.

Látszatra a szovjet javaslat megoldást keres a jelenlegi és a június 5-ike előtti állapot között. Gyakorlatban azonban az a rejtett szándék, hogy visszafordítsák az idő és a történelem kerekét. - A Szovjetunióknak érdekel vannak a Közelkeleten. Jogában áll javasolni a Szuецi-csatorna megnyitását, mert ez megkönnyíti számára hadfelszerelés utánpótlását Észak-Vietnámba és megteremtí a kapcsolatot a Földközi-tengeren és az Afrikától délre fekvő vizeken tartózkodó szovjet flottagegységek között.

Amerikai parlamenti képviselő: „JUDEÁBAN ISMERETLEN a katonai hódító fogalma”

„A felszabadított területeken lévő arabok helyzete ósz szehasonlathatatlannul jobb, mint a világ bármely országában élő más menekülteké. Példa erre, hogy az algériai menekültek többsége kénytelen volt Franciaországba költözni, nyomban Algéria függetlenségének kiáltása után.”

Ezt a megállapítást Alfonso Bell, az amerikai kongresszus tagja tette, aki vasárnap felekezete a Júdeában lévő menekülttáborokat. Bell, aki kaliforniai republikánus képviselő és Nixon elnökjelölt egyik befentes munkatársa, járt a nagyobb judeai és somroni városokban és többek között Ráfaél Várdi vezérőrnagy, ka-

művek jöjjenek az anyaország területére. Az intézkedés oka az, hogy elkerüljék a zsidó vallás törvényeit nem ismerő arab lakosság és a jom kipur ünnepelő zsidók közötti esetleges sürüldőséket és nézeteltéréseket. Ezen a napon csakis a szolgálatban lévő katonai járművek „léphetik át” a volt „zöld” határt.

Az ünnep alkalmából zárva lesz az Allenby- és a Dámiá-híd is. Ma csakis reggel 6 és 10 óra között engedélyezik a forgalmat a Jordániába utazó, illetve Júdeába és Somronba hazatérő lakosság számára.

A neonácik kevesebb szavazatot kaptak Alsó-Szászországban

A szociáldemokraták is veszítettek szavazataikból Hannover (Reuter, IFF). - A Szociáldemokrata Párt 41,7 százalékkal továbbra is a legerősebb párt maradt Alsó-Szászországban, bár 1,5 százalékkal esett vissza a négy év előtti választásokkal szemben és 1,4 százalékkal csökkent tavaly óta. A szociálisták által elvesztett szavazatot a Keresztény Demokrata Párt kapta meg, amely 38,9 százalékkal ért el, és így 1,4 százalékkal növelte szavazatait 1964-gyel szemben. A parlamenti választásokhoz viszonyítva, azonban ez a párt is visszaesést mutat.

Enztón hozzuk vevőink tudomására, hogy a **NAVAH CUKRASZDANAK** nincsenek fióküzletet és közismert fűzőkalkácinkat és sítteményeinket csak **JERUSALEM, JAFFA U. 44.** szám alatti üzletünkben vásárolhatják. Figyelje termékeink márkáját. שנה טובה

A jom-kipur előtti és utáni autóbusszközlekedés

Ma délelőtt fél 3-kor megszűnik a városközi forgalom és csak holnap este, az ünnep kimenetele után újul fel

Az Egged kooperatíva valamennyi autóbussz mozgósítja, hogy ma, jom kipur előestéjén minden utas időben eljusson uticéljához és az ünnepnap után kényelmesen hazatérjen otthonába. A közlekedés általában ma délután legkésőbb fél 3-kor megszűnik és holnap, szerdán este, jom kipur kimenetele után újul fel.

Jeruzsálemben ma délután fél 3 órakor ér véget a forgalom és szerda este fél 8-kor újul fel. Ma, kedden reggel fél 6-tól kezdve délelőtt 11 óráig bezárólag a Jaffa utcai „oszlopos házról” külön autóbusszok indulnak a Hár Hámúschodotól lévő temetőbe. Tel-Avivból déli irányba, mint Ásdod, Áskelon, Givat-Brenner, Cholon, Jeruzsálem, Lud, Rison Lecion, Rechovet és Rámá délután 2 órakor indul az utolsó autóbussz. A Tel-Aviv - Ejlát vonalon 10 órakor, a Tel-Aviv - Beer Tuvia vonalon negyed 12-kor, a Tel-Aviv - Jeruzsálem-i vonalon fél 1-kor, a Rucháma és Dorot kibucokba vezető vonalon pedig háromnegyed 1 órakor indul az utolsó autóbussz.

Cholonban az Egged belső járatát fél 3-kor szüneteltetik a közlekedést. Tel-Avivból északi irányba, vagyis Even Jehudára, Herzliára, Kfar Szábára és Natanjára fél 3 órakor indul az utolsó autóbussz. A Tel-Aviv - Felső-Gálil járaton háromnegyed egykor, a Tel-Aviv - Zichron Jákov vonalon két órakor, a Tel-Aviv - Haifa vonalon negyed 3-kor, a Tel-Aviv - Chedera és a Tel-Aviv - Afula vonalon délután 2 órakor indul az utolsó autóbussz. A Jordán-utóli településekre negyed 2-kor indul az utolsó járat.

Beer-Sévárol déli 1 órakor indul az utolsó autóbussz Jeruzsálembe és Tel-Avivba. Haifa-n a belvárosi forgalom az egyes járatok szerint

deútlán 3-4 óra között ér véget. A Haifa - Tel-Aviv vonalon délután 2-kor, a Haifa - Jeruzsálem vonalon fél 1-kor, a Haifa - Párdesz Cháná vonalon 2 órakor és a Haifa - Zichron Jákov vonalon 2 órakor, a Haifa - Atilit vonalon fél 3-kor, a Haifa - Afula vonalon 1 órakor indul az utolsó járat. A Bét-Séan-völgyi Tirát Cvi kibucba és környékére 1 óra 10 percenként, Beer Sévára és Tibériásra 3 órakor, Názáretre 2 óra 10 percenként, Názáretre és Cfatra pedig negyed 3-kor indul az utolsó autóbussz.

Ma a következő járatok szünetelnek: Jeruzsálem - Herzliá, Jeruzsálem - Rison Lecion, Tel-Aviv - Cfat, Tel-Aviv - Ejn Gedi és Szdom, Tel-Aviv - Kantara, Jeruzsálem - Tibériás, Natanja - Jeruzsálem, Jeruzsálem - Názáret, Jeruzsálem - Kirját Smonár és Lud - Gáza. Holnap, szerdán este a következő vonalakon lesz rendszeres, vagy fokozott közlekedés: Tel-Aviv - Haifa és vissza, Tel-Aviv - Jeruzsálem és vissza, Tel-Aviv - Natanja, a natanjai belső járatok, Tel-Aviv - Beer Séva és vissza, Tel-Aviv - Lud, Rámle, Kfar Szábá, Herzliá, Áskelon és Rechovet. Haifa-n az ünnepnap kimenetele után felújul a belvárosi forgalom. A „Dán” autóbussz-kooperatíva közli, hogy valamennyi járatán ma délután három órakor szünek meg az általános közlekedés. Egyéb-

MAK
LATEST

Utazás a VILÁGSATTÓ?

Felment a spanyolországi bázisok ára

Miket követel Franco az Egyesült Államoktól?

Generalissimo Francisco Franco egyike azoknak a nyu gateurópai államférfiaknak, (a másik Tage Erlander svéd miniszterelnök), akinek szárra a csehszlovákiai szovjet invázió a legkedvezőbb pillanatban jött. A 75 éves Caudillo ugyanis már hónapok óta tárgyal Washingtonnal a 15 éves szerződés meghosszabbításáról, amely jogot nyújt az Egyesült Államoknak, hogy három légi tá-

Igy például ahhoz, hogy a szolgálaton kívüli amerikai katonai személyzet esetleges bűnperit spanyol polgári bíróságok tárgyalják. Továbbá az amerikai kereskedelmi minisztérium hajlandó esetenként revidálni az amerikai magánbefektetők kéréseit, amely kérévényeket ez idő szerint rendkívül szigorúan kezelik.

Nyilvánvaló, hogy ezek az engedmények nem fogják kielégíteni Franco. De a Generalissimónak csak kevés ütközési pontja van — a bázisok esetleges lezárásán kívül, ami persze veszélyes bumerágnak bizonyulhat.

(Newsweek)

EGY DIKTÁTOR ALKONYA

Antonio de Oliveira Salazar közel 40 éve tartja kezében a hatalmat Portugáliában. Szigorú, csaknem aszkétikus jellem, aki valaha közgazdaságot tanított és mindig kerülte a publicitást. Rendszerét a Mussolini féle diktatúrára mintázta és titkosrendőrsége kérelhetetlenül elnyomott csaknem minden vitát és mindenemű ellenkezést. Uralma tovább tartott, mint minden más európai politikai vezéré a huszadik században. Szeptember elején operáción esett keresztül és vérrögöt távolítottak el az agyából. A múlt héten a 79 éves Salazar egy vérszékely kapott és azóta félig kómában és eszméletlenül fekszik halálos ágyán. — Több évtervezés egyeduralkodó után úgy tűnt, hogy vele együtt ment egész Portugália a régmúlt.

A kilencmillió lakost számláló Portugália Nyugat-Európa legszegényebb nemzete. Mielőtt Salazar hatalomra került, az országban krónikus politikai és gazdasági káosz volt: 16 év leforgása alatt 45 kormány váltotta egymást. Mint miniszterelnök 1932 után, diktatórikus intézkedésekkel véget vetett a pártviszályoknak és konzervatív pénzügyi politikával rendet teremtett a nemzetgazdaságban.

A harmincas évek végén nyíltan förtött a fasizmus. A spanyol polgárháborúban Franco támogatása a köztársaságok ellen. Habár a második világháborúban Portugália semleges maradt, Salazar eleinte a tengelyhatalmakkal rokonszenvezett. Csak mikor nyilvánvalóvá vált, hogy ezek elvesztik a háborút, bocsátott bázisokat az Egyesült Államok és Britannia rendelkezésére a stratégiai fekvésű Azori szigeteken.

VALÓSZÍNŰLEN SZEREP

Noha Salazarnek sikerült 12 milliárd dollár értékű aranyat és valutatartalékokat felhalmoznia, — írja a Time — az ország gazdasági fejlődése lassú, ipara stagnál és termelési módszerei elavultak. A lakosság fejenkénti évi jövedelme csak 400 dollár és az analfabétizmus félelmetes méreteket ölt. Ennek ellenére Salazar elszántan ragaszkodott az egyre nagyobb kiadásokat követelő gyarmati birodalom fenntartásához. — Gyarmatai olyan messzire távolodtak terjednek ki, mint Macao a kínai parton és portugál Timor Keletindonéziában.

A parányi Portugál Afrika utolsó legnagyobb gyarmati hatalmának valószínűleg szerepben tetszeleg. Csak kevés szó esik arról, hogy napjainkban 125 ezer portugál

katonai visel háborút Angolában, Mozambikban és portugál Guineában. Lisszabon költségvetésének 40 százaléka a hadikiadások emésztik fel.

A polgári szabadságjogok csaknem ismeretlenek Portugáliában. — A sajtócenzúra, ügyszólván megszakítás nélkül, 1926 óta van érvényben. A titkosrendőrség még az olyan irók műveit is betiltotta mint Will Durant és Paul Claudel műveit. A rezsim politikai ellenfeleit rendszeresen hathavi preventív letartóztatásba helyezik. Így Mario Soares ügyvédet és a Salazar-rezsim legfőbb kritikáját tizenháromszor börtönözték be, mielőtt minden tárgyalás nélkül száműzték a Guineai-öbölben fekvő Sao Tomé szigetre. A törvényes és illegális kivándorlók száma 1961-ben 34 ezer, 1966-ban 150 ezer volt és azóta is emelkedő tendenciát mutat.

Salazar egy Vimeiro nevű kis faluban született Közép-Portugália jómódú bűza- és szőlőtermelő vidékén. Apja gazdatiszt volt egy nagyuradalomban. Salazar jesuita szemináriumba járt és eleinte a papi pályára készült, de megfogadta magát és a Coimbra egyetem jogi, majd közgazdasági fakultását végezte el. Ugyanezen az egyetemen 1917-től 1920-ig közgazdaságot adott elő.

Mint katolikus képviselő, 1921-ben bekerült a parlamentbe, de hamarosan feladta mandátumát, mert elkeserítte a politikai frakciók állandó civódása és a közönség, amellyel Kollégiai gazdasági reformtervet fogadtak. Az 1926-os katonai puccs vezetői be akarták hozni a kormányba, mint pénzügyminisztert, de Salazar elutasította az ajánlatot, mert a hadsereg nem volt hajlandó felhatalmat biztosítani neki gazdasági reformját végrehajtására. — Mivel Charles de Gaulle húsz évvel később, Salazar az önkéntes politikai száműzetést választotta, mindaddig, amíg elvethatatlanná egyeduralmát teremtett vissza. Salazar rit-

kán merészkedett ki Portugáliából és az ország vidéki városában is csak ritkán mutatkozott. Portugália diktátora sohasem nősült meg. Házvezetője, a 73 éves Dona Maria, aki 40 éve áll szolgálatában, az egyetlen előfőny, aki valaha is feleselni mert vele.

ULTRAK vagy TECHNOKRATAK?

Negyven év óta a portugálok most először vannak abban a helyzetben, hogy senki sem ad parancsokat nekik. Salazar sohasem jelölt ki utódját és a politikai megfigyelők szerint bárki is fogja követni, kénytelen lesz beérni jóval kevesebb hatalommal.

Salazar halála után Portugália politikai egén két lehetőség nyílik meg: vagy a hadsereg és a titkosrendőrség jobboldali „ultraí” veszik át a hatalmat, vagy a politikától mentes katonai és polgári technokraták. Mindamelllett jólétesült lisszaboni körökben jelenleg a 62 éves Marcelo Caetano a faveszt, egy rokonszenves jogász-professzor, aki hosszú éveken át Salazar munkatársa volt. — Minden jel arra vall, hogy Caetano progresszívebb felfogású mint Salazar, az eléggé konzervatív ahhoz, hogy ne gyűljön meg a bája a hadsereg jobboldali elemeivel. — Megválasztása esetén kevés

A megfélemlített Európa (Christian Sunday Monitor)

a remény, hogy közvetlen vagy egyéniség mint Salazar és tozások álljanak be és Portugália felbredjen hosszú időt, nincs kizárva, hogy rövidesen De Caetano távollététől sem az a kemény korszak volt mint Salazar és

Megtérés

Irtá: Löwenkopf Kálmán

követett gonoszágait. (Kisdun 40; Jechezkel 33, 12).

Aki csak szavakkal fogadja a megtérést, de a szívében nem határozza el, hogy jobb útra tér, az olyan emberhez hasonlít, aki tiszta vízben alámerül, de a keze undokosággal van tele.

A strás is használ, a könny a megtérés jele. A jöteknység szintén a megbánás egyik útja. A bánás, megátalkodott ember nem sir, a gonosz nem osztja meg kenyérrel másval. A legjobbmód az, ha az ember teljesen megváltozik, mintha újja születnék, más jobb emberré válnék.

A megtérés egész éven át szívesen fogadják, de a legkedvezőbb idő erre mégis a tíz bűnbánó nap, ros-hásánál és jom-kipur között.

Jom-kipur a megbocsátás igaz napja, ahogy az Irás is mondja: „Ezen a napon engesztelést szerez számotokra, hogy megtisztítsanak titeket minden bűnökötől. Hogy tiszták legyetek az Örökkévaló előtt.” (Válikrá 16, 30)

A megtérés és maga az engesztelés napja csak az Örökkévaló ellen elkövetett bűnököt törli el, de nem azok, amelyek embertársunk ellen követünk el. Az ilyen bűnökért csupán akkor nyerünk engesztelést, ha az embertársunktól bocsánatot kérünk.

Bizonyos bűnök elkövetése után nehezebb engesztelést találni. Ilyen például az olyan ember büne, aki kihasználja társa fogyatékoságát, kiemeli a maga bílésségét, jöcsökekedtet a társa tudatlansága, fukarságával szem-

ben, hogy ezáltal kintijön, nagyobb megbecsülésben részesüljön. Van aki gyanúba kever ártatlan embereket.

Visszont vannak bűnök, melyekről nehéz leszokni. — Ilyen többek között a rossz híreket terjesztés, a becsmérlés és a gonosz emberekkel barátkozás. Aki ezt teszi, megszokja és nehéz róla leszokni. Örökeidjünk hát ezektől a rossz tulajdonságoktól.

Az embernek szabad az akarata, tőle függ, hogy a jó felé hajlik-e vagy a rossz felé. A hatalmába, hogy jámbor legyen, avagy a bűn felé vonzódjék, nemes érzelmei uralkodnak, avagy a gonoszság csábításának enged. — Senki se akadályozza meg ebben, senki se kényszeríti hogy ilyen, vagy olyan legyen, amint ahogy az Irás is mondja: „Ime, lásd, ma előadtam az életet és a jót, a halált és a rosszat.” (Deut. 30, 15.) Továbbá írva van: „Ime, lásd én előadtam az életet és az áldást és az átkot.” (U. o. 11, 26.) Szóval, választhatod, de „az Istent féljed és parancsolatait őrizd meg... minden cselekedet törvénybe fog vinni az Istent.” (Kohélet 12, 13-14.)

Ha megcsináljuk vétkeink megtérését, az Istenhez térünk meg. „Térj meg Izráel az Örökkévalóhoz, a te Istenedhez”, mondja Hosea próféta. (14, 2.) Eddig távol voltam az Istentől, a bűn eltávolított tőle, megtértem és most közelebb fogok hozzá. (Majmonidesz.)

Eddes jó Istenünk, nézz végleg rájuk, mi ma mindnyáján megtérünk, közel vagyunk Hozád, a gyermekeid vagyunk, a Téged szerető gyermekeid. Te meg az Atyánk, Te a mi jószágos Atyánk.

Atyánk, Királyunk, bocsásd meg bűneinket.

ALKALMAZUNK:
1. MUNKAVEZETŐNK takarítási munkához, délután, 4 órai munkára. Héber tudás feltétel.
2. AUTÓ VEZETNI TUDÓ FERFIT, egész napra 40 éves korig, felügyelőnek. Héber tudás szükséges.
3. ABLAKTISZTÍTÓ MUNKÁSOKAT. HASHARET, Tel-Aviv, Bialik u. 9. Tel. 611-633.

maszpontot és egy Polaris-tengeraltató bázist tartson fenn Spanyolországban. A „kapóra jött” cseh krízis és az ezt követő bizonytalan katonai helyzet Európában most csak megerősít Franco érvelését, amely szerint a spanyol bázisok sokkal többet érnek, mint amennyit Amerika eddig fizetett értük. Mint azt egy spanyol diplomata megjegyezte: „Az infláció korát éljük. Az árak állandóan emelkednek — különösen a bázisok árai.”

A múlt héten Franco, legnagyobb bánatára, felfedezte, hogy a költségvetés washingtoni tisztviselő ez el nem értenek egészen egyet. A rossz hír hozója Fernando Maria Castiela y Maiz spanyol külügyminiszter volt, aki személyesen vezette Washingtonban a madridi kölcsönös védelmi szerződés meghosszabbítására irányuló tárgyalásokat. A szerződés a múlt héten járt le, de a két kormány ideiglenesen további hat hónapra hosszabbította meg, amely idő alatt ki kell dolgozniuk az új megegyeződést. Amennyiben ez nem jönne létre, az Egyesült Államok kénytelen lenne lezárni bázisait és visszarendelni a spanyol földön állomásozó 25.000 amerikai katonát és hozzátartozókat.

Erre azonban aligha kerül majd sor. A State Department tisztviselői biznak abban, hogy Franco túlzott követelései csupán egy nyitólépés a komplikáltan ígérkező alkudozásokban. A nyitány során Washington irredálnak műsötette és elutasította a Generalissimo legfőbb követelését, így többek között, hogy (1) Amerika garantálja Spanyolország megvédését bármely irányból jövő támadás ellen; (2) emelje fel ötszörösére (tehát évi egymillió dollárra) a Spanyolországnak nyújtott katonai segítyt és (3) támogassa Madridot London ellen a Gibraltár visszaszerzésére folytatott küzdelemben.

Az amerikaiak túl hosszúnak találták a spanyol „bevérsárlási listát”, annál is inkább, mert az a felfogásuk, hogy erópozícióból tárgyalnak. Hála főleg a kontinensközi ballisztikus rakéták és

4 Uj Kelet 1968. X. 1

Aviv, 1
Főm
Föld
Kiad
D
A
lány
szól
erex
szk
hog
né
a l
get
alk

A zsidókat
templom és
felé vezető
tek az átsz
járású férfi
kektől. Meg
órak voltak
igyekeztek
imához. Un
papuccsal a
alatt imakö
zonnal, és
viasszgyerty
nek égnők
leszen” 24 ó
Nem csup
ruházata
hogy rendkí
áll a városi
volt valami
ami világos
tetlenül arra
mindjárt be
hádin, az ite
Máskor, h
gyült össze
nyí áhítatos
volt töltik a
nak előcsarn
végeztek a
val, tovább
tak kis ter
ügyes-bajos
beszélésé ve
kezet a Mát
je.

Ezen a na
képpen foly
mondták
hosszú, Sm
lyezték a t
nokában lé
dában a lelé
siettek haz
ünnepi vacs
sára.
Othton a
ház asztala
sokféle ételt
te végtelen
Nem attól va
hogy e nélkül
lesz a böjt
minden fog
dást lehet m
teni a „m
meg a szá
minél több
détel. Any
meg a csalá
nem felejt
bedobni a
lyeibe, majd

729 tiri 9.
1968 október 2.
Erev jom-kipur
A Kol szász
köznyelvi re
rövidhullámon
este 19.30 órák
6. Más nyelv
hangfelvétel
szemle, 15.30
mésora, 12.30
nadrág” — Seb
ki Márk Lávi,
Aronovitz mű
13.05. Szilvesz
nap fogadásá
mésorára.
7. Hérek, laps
szemle, 7.50. A
rek, 8.10. Regg
rek, műsorizás
10.30. A ház
11.30. A ház
12. Jom kipur
13.05. Kol nide
szászára.
1968 október 2.
Erev jom-kipur
19. Hérek, lap
szemle, 7.50. A
tek, 20. Hérek,
20.40. rádiólat
Gebrunn: „Til
Bialik verse”
nák, narratörök
zenekára, 1968
Teller-Bium
Alexandri sz
vábbá Cháná F
Bák a rádió sz
ra és kórusa,
23. Hérek, Halk
Fáharza
19. Az olékn
nyú béber nyel
oik, 19.20. Hérek
hérek románul,
szól, 21.50. Hérek
22. Hérek, 22.10
nyázzene, 22.30
nyázzene, 24. Hé
A ház
19. Hérek, 19.10
a házi rádió
19.45. A Jézus Hérek
19.45. 20.10. Hérek
Jula, 20.40. sz
verseny, Morde
Frank művel,
23. Hérek, 23.05.
23.30. látogatás
közösségekben, 2

Kol Nidre előtt

A zsidó lakta utcák, a nagy templom és a kis imaházak fele vezető utak feketélték az ázszelemült, kimért járási férfiakól és gyermekektől. Még kora délutáni órák voltak, de az emberek igyekeztek már a Minchá imához. Ünneplőbe öltözve, papucsos a lábukon, hómokos a fejükön és a kezükben hosszú viaszgyertyákkal, amelyeknek émiók kellett egy „meszeszen” 24 órán keresztül.

Irta: Rössel Mordechaj

hogy az asztal körül ülök igitanak hét korty vizet, ez biztosíték a másnapi szomjúság ellen.

Vacsora után a gyertyagyújtás szertartása következik. A háziasszony kendőt tesz fejére, kezével eltakarja az arcát és néhány szavas áldás után következik egy hosszú, imakönyvben nem szereplő ima, amelyet min-

félelmetességének a tudatával.

A máskor méhkaszerden zsongó-bongó templom ma csendes és ünnepélyes. Bár minden ülés foglalt, alig volna hely egy gombostű számára, mégis hallani minden sóhajt, minden elnyújtott imafoszlányt. Az érkezők csendesen járnak a nevezetűkben, nehogy zavarják az ajátoskodókat.

Hirtelen, mint vezényszóra, csendes kavargás, ideodajlás indul meg. Embe-

Ünnep és reménység

Irta: Sunshine Oscar, a Magyar Zsidók Világszövetsége amerikai tagozatának elnöke

Gondterhes, történelmi időket élünk. Mind nyilvánvalóbbá válik, hogy a világ csak akkor állhat fenn békeben, ha valamennyi nemzet a Tóra szellemi, erkölcsi és jogi előírásait teszi magáévá, a politikai és a gazdasági lét vezérelvéként. Ha a világ népeinek a Biblia szolgálatára, a Tóra szolgálatára, a Tóra szolgálatára, akkor megszületne a béke.

Fájdalommal kell azonban bevallanunk, hogy a legtöbb ország kormányát hatalmi vágy, önzés és kápszás vezérli és ezért a béke és jószomszédság gondolata távoli álom csupán. Az agressziótól való rettegés még a legjobb szándékú államokat is állig való félfegyverkezésre kényszeríti, és a szabadság elvét mindenfajta megfélemlítéssel és szélsőséggel szemben.

Legdrágább emlékeim közé tartozik, ha vissza-visszatérek izraeli látogatásaimból, — a „Sálom”-köszöntés. Ez tanítja az emberiséget, hogy a legnagyobb áldás, amelyet az emberi nem elérhet a földön: a béke...

A Magyar Zsidók Világszövetségének vezetősége nevében a világ minden részén élő zsidó testvéreinknek boldog üzentendőt és szeretetteljes kívánatokat küldök, akik a hatnapos há-békességet kívánok.

JOM-KIPUR: KAPARA

„Zo chálifati... Zo káparati...” A hagyományos áldozati szertartás. A nagypapa tartja a jércét, a kisunoka pedig a kezével utánozza a mozdulatát

den zsidó nő önmaga fogalmaz, költ, szíve sugallata szerint. Ahány zsidó nő, zsidó anya, annyiféle fohász. Hosszú, szinte végtelenül hosszúak a zsidó nők imái. De a férfiek ebben az esetben türelmesek, nem sietnek, hagyják asszonyaiknak, őknek ki zavartalanul a szívükbe rejtett fájdalmaikat. Az eltakart arcú asszony hirtelen nagy, szivetpő zokogásba tör ki. Ugy ömlenek könnyei mint a tavaszi zápor, szaporán megállíthatatlanul. Egyik a szegényes párnaszát siratja, másik a mostohán bántó gyermek miatti fájdalmat ontja ki. Hol a családi élet helyreállításáért folyó harc a gyöngyérrel is drágább könyvek, hol pedig egy beteg gyógyulásáért. És ha akad boldog ház, ahol nincsen egyéni fájdalom, pánasz, akkor is folynak a könnyek a szomszédért, a barátért, az egész zsidó közösségért.

Ezek a nagyon őszinte, lélek mélyéről fakadó sirások áttörnek a lakások falait, kizsáradnak az utcákra, nem ismernek gátat. Eljutnak az egéig és áttörnek annak kapuját, majd eljutnak a meynyeni trónusig.

A nap leszállóban van már és az ég sápadt, mint egy lábadozó beteg. Nem, nem hasonlít ez az esteledés a tegnapi. Ez egészen más, ennek színe, hangneme sajátosan erény jom-kipurit.

Szülők és gyermekek egymást köszöntik a legizgatóbb jókívánságokkal és a család együtt indul imádkozni. És mindegyiknek szíve telve van a nap nagyságának és

rek egymás felé nyújtják kezüket és áldások, meg jókívánságok áradata nem ismer határt.

Megszűnnek az etikettszámbalyok, ki kihez forduljon előbb, mindenki csak arra gondol: megkövetni embertársát. Tegnapi haragosok, ismeretlen emberek, társadalmilag egymástól távol állók öszinte, meleg szavakkal fordulnak egymáshoz: — Imádkozz ki magadnak, jó szerencsésévé!

— És te sok egészséget, egész családdal együtt. — Ne ismerj többé bánatot és fájdalmat. És minden jókívánság „chátimá tová” jó megpecsételésével végződik.

Az emberek magukba szállnak, ki ki a maga problémáira gondol és reszketve várja, milyen is lesz a megpecsételés?

Az „ezért násim dóol, a női karzatról hangos, olykor hisztérikus sírás hallatszik. A „Ichiná”, a kényörgések jiddis szövege egybeforr a héber imafoszlányokkal és sghajokkal. Az asszonyok imája közvetlenebb, felszabadultabb. Ok nem szégyelkik a sírást és a javjeszékelest.

Egy kis cingár emberke az imádlvány elé áll. Ő a „slíach cibur”, a „közösség küldötte”, az ő ajkán keresztül jutnak el a hívők imái az égi trónushoz. Fejtőre húzott tállalt kezű szótva mondani a „Hineni héáni mimáasz” egyéni imát. Annak végeztével felhangzik a Kol-Nidre első szótágja, betűje. Ailgha gondol valaki az ima szövegére. Annak melódija belerajja magát minden zsidó szívébe és évszáz-

saját bajaikon és rá kell érnedniük arra a felelősségre, amellyel bármilyen fajú, színű vagy nemzetiségű embertársaik sorsával szemben tartoznak. Kettős feladattal állunk szemben: sziklaszilárdan ki kell tartanunk hitünk, szent vallásunk mellett és erősíteni kell szellemi és kulturális kapcsolatunkat azokkal a népekkel, amelyek kevésbé szerencsésnek, mint mi vagyunk és üldözötteknek és éhezésnek vannak kitéve. Szent kötelességünk, hogy az alapítók szellemében annak az államnak a javát szolgáljuk, amelynek állampolgárai vagyunk és feltéve őrizzük az emberi méltóságot és a szabadság elvét mindenfajta megfélemlítéssel és szélsőséggel szemben.

Legdrágább emlékeim közé tartozik, ha vissza-visszatérek izraeli látogatásaimból, — a „Sálom”-köszöntés. Ez tanítja az emberiséget, hogy a legnagyobb áldás, amelyet az emberi nem elérhet a földön: a béke...

A Magyar Zsidók Világszövetségének vezetősége nevében a világ minden részén élő zsidó testvéreinknek boldog üzentendőt és szeretetteljes kívánatokat küldök, akik a hatnapos há-békességet kívánok.

ROSENBERG MORDECHAJ (MATYI) SLOSIMJARA

Amilyen visszavonultan és szerényen élte dolgozó életét, olyan halkán távozott közülünk, itthagyva örökké gyászoló feleségét, Dinát, hugát és testvéreit.

Imámr 30 napja, hogy pi-henésre hunyta le szemeit s a halál anyala, életének 62-ik esztendejében, másodpercek alatt kegyetlenül, örökre elszórtotta.

A nagyműtű szatmári ortodox hitközség elnökének, Rosenberg Sámuel vaskereskedőnek fia volt. 1932-ben álljázott a szó legszorosabb értelmében arának véréjével, két kezének munkájával teremtette elő mindennapi kenyereit.

Még a hozzá közelállók közül is csak kevesen tudták, hogy egyike volt ő az ország legmegbecsültebb kiállítási fémdekoratorainak. Idestova két évtizede alkotta a reflektorfények által mindig mellőzve, a legreprezentatívabb kiállítási dekorációkat.

JENNY KESLER AZ „IR GROISZE LIBE” C. NAGYOPERETTÉBEN

HABIMAH

Szerda, október 2. A kisteremben HALALTANO

IZRAELI OPERA

Tel-Aviv, okt. 2. szerda: LA GIOCONDA

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA

Előadások kezdete 4.30 - 7.30 - 9.30 ALLENBY: A futars pár ARKIMON DAVID: Madame Sans Gêne BEN JERUSALEM: Les Biches CHEN: A Kékszakállú szellemi CINEPIAMA: Camelot ESZTER: A nagy éjfélművésztárs GAT: Hófia GORDON: Un diot a Paris GAT: Eitania a szél OPHIR: A jó, a rossz és a csunya ORION: A róka HOD: Sergeant Byker MAXIM: A testvérek bosszúja VILGRAB: Minden csibész király PEER: Némem a szerelmem TCHIELET: A Hissahoni énekes TEL-AVIV: Minden a szép szomszédasszony miatt SHERIDAN: 17 YARON: Egy öröm könnyesepp ZAMIR: A bezárt szoba titka (4)

BAT-JAM SAVYON: A meggyőzők OREN: Landesszel szemben BAT-JAM: Fényugár a sötétben 1968 X. 1. Uj Kelet 5

RÁDIO és TELEVIZIO

5725 Hári 9. 1968 október 1. kedő 1968 október 2. szerda 1968 október 3. csütörtök 1968 október 4. péntek 1968 október 5. szombat 1968 október 6. vasárnap 1968 október 7. vasárnap 1968 október 8. vasárnap 1968 október 9. vasárnap 1968 október 10. vasárnap 1968 október 11. vasárnap 1968 október 12. vasárnap 1968 október 13. vasárnap 1968 október 14. vasárnap 1968 október 15. vasárnap 1968 október 16. vasárnap 1968 október 17. vasárnap 1968 október 18. vasárnap 1968 október 19. vasárnap 1968 október 20. vasárnap 1968 október 21. vasárnap 1968 október 22. vasárnap 1968 október 23. vasárnap 1968 október 24. vasárnap 1968 október 25. vasárnap 1968 október 26. vasárnap 1968 október 27. vasárnap 1968 október 28. vasárnap 1968 október 29. vasárnap 1968 október 30. vasárnap 1968 október 31. vasárnap

Szakeadók

REGÉNY

Írta: BARZILAY ISTVÁN

61.

— Ne védj meg olyan nagyon — szólalt meg a sértődött Elisevá. Még a nyaka is vörös volt a felháborodástól. — Oszit beteges hiúsága kinozza. A férfibáji akkor sem érdekelték, amikor a kibucban meztelenül ugrott előttem a medencébe. Azért van rólam ilyen rossz véleményem, mert nem versengek érte, mint a többi buta liba, beleértve a „művésznőt a pusztaiban”...

Oszit vállaltam.
— Te sem mondhatod, hogy valaha is szaladtam utána.

A nyilvános vita terhére volt. Valójában félt Elisevától, azért sem közeledett hozzá soha. Túl szép volt, túl komplikált, túl veszedelmes. Mégis sajnálta, hogy megsértette.

— Azért, ha kijelentené, hogy nem akartál megbántani, én is visszavonnám, amit mondtam — tette hozzá engesztelő hangon.

— Máris visszavontad, s helyesen tetted — döntött Ruchámá. — Elisevá nem gondolta komolyan...

Ruchámá volt az intézet esze, a legjobb leánytanuló. Vékony, érdekes arcú lány és irigylésre méltó, mert a gyermektelen Klement család vette gondozásába és már folyamatba is tették az örökbefogadási eljárást. Férjhez fogják adni és Meonothban marad, ő fogja örökölni Klementék gazdaságát. Ez a kivételes helyzete is alátámasztotta tekintélyét s amellyel azt is tudták róla, hogy fiuk számára megközelíthetetlen, még ártatlan fiúrtire sem volt hajlandó. Most, hogy kimondta a verdiktjét, kissé fellélegzett a társaság a kínos jelenet nyomásztó hatása alól.

Hát persze, hogy nem akartam Oszit megbántani — mosolygott Elisevá — csak kioktattam... Sajnálom, hogy így belesett abba a frigid zongora-szepszégbe... Azért nem dobsz ki a kórusból? Remélik tudom a „findzsán dal” altszólamát...

S már énekelte is. Oszit mogorván megfordult és ott hagyta a társaságot.

Ti mindig szapuljátok Alizát — szólalt meg Dundika elkéseredetten. — Pedig nem is ismeritek. S te, Elisevá, azt hiszed, hogy azért, mer ő is szép...

Nem bántom én őt — vonta vállát a durcás szépség. — Ha egy kissé leereszkedne abból a magasból, ahol élti magát, még meg is tudnánk szeretni, igaz?

— Elisevá magasan tartja az orrát, mint egy lengyel grófkisasszony — vélte a kancsi Frida, aki mellett elválaszthatatlan kísérője, a jemeni Aháron ült, az intézet egyetlen keleti-zsidó növendéke.

Dundika ösztönösen érezte, hogy nem veszekednie kell most, hanem okosan beszélnie. Frida véleménye híven fejezte ki az egész teheráni gyermekcsoport véleményét Alizáról. Összeszokott társaság volt, amely határokon szökött át együtt, halálveszedelmet élt át számtalanszor és úgy ért ki végtelen kalandok és hosszú bolyongás után az országba.

Aztán még jobban összekovácsolódtak, előbb a kibuc gyermekszobákban, később pedig itt, az intézeti internátusban. S ha egyéni sorsukról, származásukról, gyermekeségükről beszéltek, akkor is kiderült azonososságuk, a zsidóntica kisegyszociálnak gyermekei, kocsimárosok, kisiparosok, vagy kereskedelmi alkalmazottak voltak a szüleik; csaknem valamennyi emlékezett jónéhány testvérre, akik eltűntek mellőlük és aligha találkoznak velük ismét.

Ez a társaság kész volt azonnal befogadni az olyan lányt, mint Dundika; neki nem is volt nehéz beilleszkedni ebbe a körbe, mert jiddisét értették, gyermekkorának emlékeit a magukéból ismerték. Nem így érezték Aliza iránt, aki mindjárt türelhető héberiséggel kezdett beszélni velük. Idegennek érezték, aki még jiddisűt nem beszélt, arisztokrata-félenek, aki véletlenül pottyant közéjük; zongorázni is tudott, mégpedig, amint irigyen elismerték, művészmódjára. Aliza ritkán volt velük együtt, mert a zongorázás miatt éppen akkor volt távol az intézetből, amikor a növendékek az internátus olvasó-

szobáiban, vagy az étkező melletti diákklubban gyülekeztek tereferélni; ez volt az alkalom arra, hogy az intézeti dolgokról, a tanárokról, vagy a falubeliokről pletykálhattak, vagy egymást szórakoztatták produkciókkal és történetekkel. Aliza kénytelen volt kimaradni közülük, mert ilyenkor sietett Meonothba, Grinspánnékhoz gyakorolni.

Ti is tudjátok, hogy Aliza kétszer annyit dolgozik, mint mások — igyekezett Dundika összefüggően beszélni. — Nem jöhet el ilyenkor, mert zongorázni kell. Ti azt nem értitek. Aliza belebetegedne, ha nem ülhetne zongorához. S nem igaz, hogy magasan hordja az orrát, Aliza jó lány és nagyon okos, csak ti haragszotok rá és igazságtalanok vagytok...

— Arra sincs ideje, hogy legalább egy-két lánnyal néha szóbaálljon? Vacsora után az első, aki felmegy a szobájába. Visszavonul előkelő magányába... — gúnyolódott Elisevá.

— Neked igazán nincs okod rá, hogy szapulj — nyelvelt Dundika. — Ha pletykálnak rólad és főleg, ha rosszakat mondanak felőled, mindig megvéd.

— A pletykát te hordozod neki, mert mással nem áll szóba — replikázott azonnal Elisevá s a találó megjegyzést élénk nevetés kísérte. Dundika arca minden széplő külön életön kivörösödött.

— Be kell vallanom, hogy Aliza nem is egyszer beszélgetett már velem is — szökött közbe Ruchámá. — Az is igaz, hogy tartózkodó voltam vele szemben. Dundikának annyiban van igaza, hogy mi megköveteljük a közeledést Alizától, anélkül, hogy mi ezt megkönnyítsük a részére. A fiuk bezeg nem olyan ridegek, Oszit, a csu-folkodó Slojmele, Kuba és még Éli is gyakran lebeszélnek körülötte...

— Lehet, hogy ez jobban szórakoztatja... — vihogott fel Várdá. Nagy, csunya, erősmellű és vastaglábú nyolcadikos lány volt, a legidősebb az intézetben, aki már a tizenkilenc évesét is betöltötte. A rossz nyelvek azt mondják róla, hogy Jecháchoz, az istálló-masterhez jár szerelmeskedni a tehénistállóba.

— S hogy megy majd a nagy művésznő a szerdai koncertre? — kérdezte a kancsi Frida irigyen. — Az intézeti ruhájában?

— Ez a chalucok országa, nem szűgyen chaki szoknyában és fehér bluzban hangversenyre menni — válaszolt Dundika nem egészen meggyőző hangon. Mert valóban, elmehet-e Aliza az intézeti ruhában egy ilyen elegáns helyre?

— Ma már nem nagyon mennek chaki-ruhában koncertre — mondta Frida. — A vakációban voltam a roko-naimnál Tel Avivban, mesélték, hogy milyen flanc van. A háborúban megzagadtak az emberek és már nem járnak chaki-ruhában még moziba sem...

★

Estefelé Dundika és Aliza együtt cipeltek egy ócskasággal megtömött háziakat Sosánához. A Bukaresterben „organizált” viselt ruhák, az intézetben az amerikai csomagokból szétosztott holmik voltak benne. Tartalmát kiöntötték a földre, a zongora mellé, Nica szobájában.

— Ossze kellene hozni valami ruhát a koncertre — mondta Aliza szegyenkezve. — Azt mondják, hogy nem való ily menni oda...

Sosáná végignézett rajta. A kinosan tiszta intézeti ruha furesán festett rajta; túl magas volt a standard kidagadt formás-erős felsőteste s a csuklónál felhajtvá viselte, mert rövidsége miatt nehéz volt az újját begombolni.

— Nem menne tönkre a WIZO, ha az alakodra csinálnátok egy-két ruhát — jegyezte meg és turkálni kezdett a ruhahalmazban.

— Na nézd, ez egész rendes — állapította meg, kibontva egy fekete gyapjú-csipkebluzt.

— A bukaresti órák. Zongorázott érte. A feleségének csomó szép ruhája volt. Töle kaptuk — hebegte lelkesen Dundika.

— Ehhez van egy selyemszoknya is, de bő nekem — kapott a szón Aliza. — Selyemszoknya a csipkebluzzal... s kombinét is adott, itt van ni...

Sosáná gombostűkkel a szájában, Aliza alakján ellenőrizte az ócskaságokat és aztán módosan-pontosan letűzte.

— Csinos leszel — állapította meg. — Nincs sok munka rajtuk, akár már ma este megcsináljuk, segítke, jó? Ti fogjátok botanni, s én mindjárt összeállítottam és holnap gépen megvarrom. De cipő is kell, meg fekete táská...

— Táskákat hozok én, valaki majd ad kölcsön a faluban — jelentkezett Nica.

— Cipőt úgyis kell vennem magamnak... van pénzem rá... De milyen volna jó?

— Nem egészen magassarkut. Plump laposarku. Szegény fejed... Mert neked más cipő is kell, ebben a borzalmas bakancsban még zongoráorára sem igen mehetsz.

— Veszek még egyet. Barna antilop fehér betéttel,

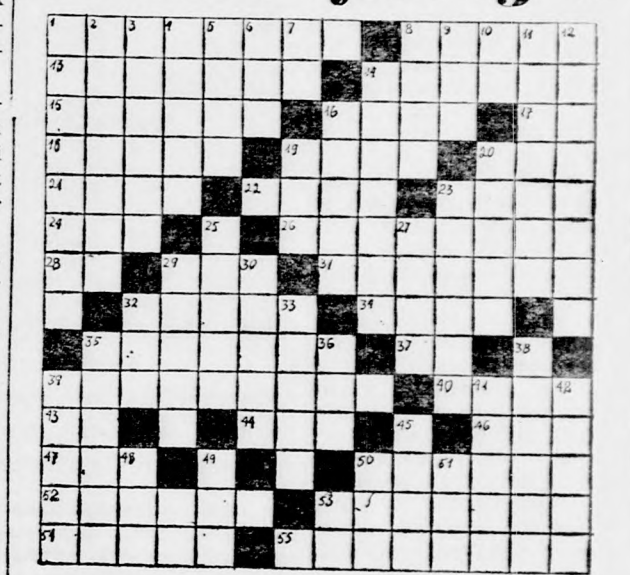
félmagas sarokkal — sóhajtott Aliza. — Már kinéztem magamnak Haifán, a Herzl utcán. Ez a ruha jó lesz nekem a fekete cipővel... ha valahol nyilvánosan zongorázhatok...

Elpirult, mert elárulta titkos gondolatát. Hangversenyezni fog Dáni Novákkal. Tirca is mondta, hogy meg akarja hívni a kibucába hangversenyezni. Oda lemehet együtt ezzel a Dánival. Ha pedig hangversenyez, pénz is keres vele. És Vitek is küldeni fogja a havi tíz fontos tartásdíjat. Lesz pénze és akkor vesz majd ruhákat magának. Minden lánynak van egy-két rongya, csak az ő szekrénye üres. Más lányok akkor is felcíomázzák magukat, ha jön egy-egy fiú a környékről, éppen ő legyen Hamupipőke? Leleken kapzkodott ezekbe a gondolatokba; milyen jó lesz, ha egy kissé tetszhet önmagának.

Grinspán nagymama is bejött a szobába; szorgalmas bontották az ócska holmit és pletykálgattak, teferferáltak. Megjelent Oszit, odavetett egy „sálomot” és a zongorához ült klímprozni. Nica teát hozott és tojások szendvicseket, mert nem talált mást a konyhában, amint mondta. Aztán a nők sorfala mögött Sosáná ráprobálta Alizára a leszűkített kombinét, s a csipkebluzt. Diszkrétan zárult fenn a nyaka és bugyos volt a karja, Aliza rózsaszín bőre átvilágított a hálóján.

(Folytatása következik)

Keresztrejtvény 1976

Vizszintes: 1. Az egyének az a képessége, amely lehetővé teszi, hogy eddig még nem tapasztalt helyzeteket, formákat, összefüggéseket megteremtsem. 2. A lengyel országgyűlés neve. 3. Kikötőváros és demós észak-nyugati Attikában, az Athénből oda vezető úgyvezető szent ügéné. 4. Mezopotámia déli része, a későbbi Babilónia, 5-6 betű felcserélve. 5. Július... francia író, 1864-1910. 6. Van gyűmlőcsos és van veteményes. 7. Téli sport. 18. Hatvan havi. 19. Bányalejárás. 20. Por betűi keverve. 21. ...emona. 22. Konstruál. 23. ...iacta est. 24. Z.R.Z. 26. Valamely párt, vagy szervezet egységes követelményének, álláspontjának kinyilvánítása, program. 28. Azonos betűk. 29. Majdnem szórakozóhely. 31. Bátor-ság, merészség. 32. (Középkori) tréfas szinpadí játék, bohózat, magyar helyesírással. 34. Kalászos növény. 35. Bohusláv... cseh zeneszerző. 37. Vissza: izomkötő szalag. 39. A velencei gondolások dala. 40. Vissza: nincs tartása. 43. Ektelen, hegyes szerszám. 44. Rom betűi keverve. 46. Vissza: latin művészet. 47. Tudomány. 50. Mélyhangú falfúvós hangszer. 52. Felporozás. 53. A kommunista államok gazdasági közöspiac. 54. Ember, de lakás is van ilyen. 55. Japán város, 1945-ben atombomba pusztította el.

Függőleges: 1. A páros-újjú patások alrendjének egyik osztága. 2. Vítallítás. 3. Kistermetű, vékony bevonatot alkotó gombák közös neve. 4. Lichtenstein hercegség fővárosa (Vaduz), keverve. 5. Borostyánsárga, kissé édes spanyol csemegéből. 1-2 betű felcserélve. 6. Vezetőhangú, durjellegű egyházi hangszor. 7. Kötésző. 8. Ékeztelt, női név. 9. Héber számrövidítés, a m.: 7-30-400. 10. Vissza: elmentés köztűz. 11. Karl... német filozófus és pszichológus. Heideggerrel együtt az existenciális filozófia megalapítója. 12. A Biztonsági Szolgálat főnöke volt, teljes név. 14. Mesebeli lény, a régi görögöknek, melynek első teste 16, felső teste ember. 16. Vissza: zárt csoportosulás. 19. Lelkészs. de össze-sze-vissza. 20. Vissza: éneki magyartáncos. 23. A beszélő-képesség (részleges) elvesztése. 25. Latin kapu. 29. Nagyon labilis üllőhely. 29. Becézett férfinev. 30. A váltókövetelés átruházása. 32. Betűvel a végén, tanváltókat az angolzás államokban. 33. Vissza: fém ötvözet. 35. Nem halad a korrál. 36. Német város Württembergben, a Duna mellett. 38. Nagy magyar zeneszerző. 39. Bőrfedeles, nagy, rúgószerkezetű hintó. 41. Női becéző. 42. Tekinteni. 45. Ékeztelt, ke-ret. 48. Vizi növény. 49. Píleg. 50. Rágószerv. 51. Majdnem japán teaházi nő. 53. Kicsinyítő képző.

NYEREMÉNYKÖNYV:
Rejtő Jenő:
VESZTEGZAR
A GRAND HOTELBEN

UJKELET SZELVENY 1976
REJTVENYPALYAZAT

Név:
Cím:

AZ 1973. SZÁMÚ KERESZTJEJTVÉNY MEGFEJTÉSE:
VIZSZINTES: 1. Alma, 18. Ariel, 19. Tropizmus, 21. Orada, 22. Gondolkozom, tehát vagyok, 36. Nyírok, 48. Politág, 52. Katanga, 54. Latinok, 57. Tatabor, 62. Tarin, 64. Romanov, 65. Kalinin, 69. Vitamin, 70. Kentucky, 89. Berlioz, 98. 1) Thomas More, 2) Tramontana, 103. Apoteozis.

FÜGGŐLEGES: 1. Arossa, 3. Medici Katalin, 5. Atkák, 8. Apokrif, 12. Zsáner, 24. Tipizál, 32. Monitor, 36. Kaliber, 40. Oratorium, 42. Donator, 44. Operencia, 48. Polonia, 54. Kalamis, 55. Darius Milhaud, 69. Variás, 78. Takaros, 88. Fieta.

6 Uj Kelet 1968 X. 1.

IZRA
A vá
Tardel lab
otja vasárn
győzelmét ar
es város lab
szel befejezt
elő amerika
zríeli csapat
zást megnyer
lent végzett,
resigét szeny
csatárok ösz
tek el, míg
alkalmával
ba. A gólok
töt az izráeli
lül legjobb já
érte el.
A vasárnap
első féldob
védelem gye
mint az, hogy
ebben a rész
Spiegel a kis
két játékos
félidőben vá
és Englaend
vethetőben
váltott az iz
játéka. Ezen
egyiként B
a mezőny leg
Az első g
érte el a 14.
leadásából.
Amerikaiak e
percel később
révén 2:1 ar
tett szert. A
tőben Bár h
tőben az an
egyenlítették.
Az 52. perc
vezetésre t
M. Spiegel
adott, aki a
zolt. A 75. p
az amerikaiak
beniták az
noha a tők
lest jelzett.
Aláírások a
zében, az iz
mérkőzés ut
ték el a győ
és Spiegel ve
ráeli csapat
ber orosz ny
amnek köve
A Hit
Oláh H
közle
TER
KIRANDUL
KEK LA
A HOH tel-av
1968 október
2) órai indulás
és a Ros Hák
Lacshim, este
ill festői tájál
mat Hiasziv
sírkerjje), látog
a Zichron-ják
akó varbortin
tekintése, köré
Féj mezzől a
nek őrvendők
szuk. Vezető-
főszóvetői díj
zest határidő
kon 61 szati
ta ranggal fél
tanulaj jelent
Natanján vesz
BEER
Október 2-ki
a beér-féval
HO
hán öty. „A 29
könyv megéle
A rendkívül
kezd és a legak
és kultúrállá
Hiasziv
Schon Dessz
szerkesztője, Dar
Boros György
Hiasziv
megnyilvánuló
nyvői létű est
vélő helyeken,
kiutestémén.
gyek Árusitása
pénztárnál.
Ezután felezték
köt mindazonk
nyrtakál, és k
számpéldása 5
5-30-ór kez
NATA
Az Ohel-David
kézli, hogy 4
kor, kedden, este
megéledása 5
5-30-ór kez

